

بیمه تروریسم

مترجم: حمیده آشتیانی

- کارشناس مدیریت بیمه، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران جنوب

پیکیده

پوشش بیمه تروریسم یکی از راه کارهای ارائه شده جهت جبران خسارات است. اما با افزایش تهدید تروریسم در کشورها اکثر شرکت‌های بیمه نرخ‌های خود را در مورد فطرات مربوطه آن بالا برده‌اند و همچنین شرکت‌های بیمه‌ای که پوشش تروریسم را در بیمه‌نامه‌ها تمت عنوان پوشش اضافی لحاظ کرده بودند تصمیم به بالابردن نرخ این پوشش در بیمه‌نامه‌ها گرفتند.

واژگان کلیدی: بیمه تروریسم، ارزیابی ریسک، سازمان تجارت جهانی

مقدمه

امری عادی است. در جایی هم که بیمه تروریسم وجود دارد یافتن میزان سطح پوشش مورد نیاز برای این نوع بیمه بسیار سخت و گاهی اوقات غیرممکن است. در نتیجه یک مانع بزرگ بر سر راه فعالیت‌های اقتصادی به وجود آمده‌است، آن‌چنان که این فعالیت‌ها باید هزینه سنگین بیمه تروریسم را تقبل کند حتی اگر نتواند منابع مالی خود را به سمت نیازمندی‌های بیمه تروریسم رهنمون سازد. به علاوه فعالیت‌های اقتصادی، ریسک بیشتری را در مورد نگرانی‌های آثار اقتصادی حمله‌های مصیبت بار تروریستی تقبل می‌کند.

حمله تروریستی ویران کننده به سازمان تجارت جهانی^۱ در نیویورک و پنتاگون در واشنگتن، شرکت‌های بیمه جهان را با نتایج وخیم ناشی از تروریسم بین‌المللی مواجه کرد. باید توجه داشت که حادثه ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱، بُعدی کاملاً جدید برای ریسک تروریسم پدید آورد که قبلاً به طور خودکار به عنوان بخشی از بیمه اموال تحت پوشش بیمه قرار می‌گرفت. امروزه استثنا کردن یا محدود کردن پوشش حمله‌های تروریستی از بیمه‌نامه‌ها توسط شرکت‌های بیمه

1. World Trade Organization (WTO)

۱. تروریسم چیست؟

واژه تروریسم به معنی به کار بردن خشونت جهت حصول به اهداف معین است. تروریسم به دلیل داشتن قصد آشکار در تأثیر بر عموم مردم، متفاوت از جنایت خشونت‌آمیز معمولی است. تروریسم، حمله‌ای است که هدف آن القای ترس و ناامنی در جامعه است. پیچیدگی و قابلیت آسیب‌پذیری اهداف تعیین شده مانند نواحی شهری بدون لحاظ مراکز مالی و برنامه‌های صنعتی و هسته‌ای و در حالت کلی تمرکز دارایی‌ها در مراکز اقتصادی دنیا تروریست‌ها را قادر می‌سازد که با حملاتی نسبتاً ساده خسارات بهت‌آوری ایجاد کنند. حملات غیرقابل تصور ۱۱ سپتامبر، شدت و فراوانی خسارات غیرقابل محاسبه را به نمایش گذاشت.

تروریسم، اقدام غیرمشروع و توطئه‌آمیز برای کشتن یک یا چند انسان با نیت سیاسی یا به خاطر نیل به هدف‌های سیاسی معین است.

به‌علاوه هر حمله‌ای که در آن از تسلیحات هسته‌ای، شیمیایی و بیولوژیکی استفاده شود در زمره حمله‌های تروریستی قرار می‌گیرد. عملیات تروریستی نیز به‌طور کلی در بیمه‌نامه‌ها مستثنی شده‌اند.

۲. هزینه و فایده بیمه تروریسم

بیمه‌نامه‌های تروریسم امروزه به‌طور محدود در دسترس است. بیمه تروریسم امروزه قابل دسترس‌تر از هفته‌های پس از حوادث ۱۱ سپتامبر است. البته این بیمه هنوز بسیار گران، مدت بیمه محدود و میزان پوشش آن بسیار ناچیز است. از آنجایی که بیمه‌نامه‌ها در هر نوع فعالیت تجاری مختلف هستند متأسفانه برای جمع‌آوری داده‌های در مورد هزینه دوره‌های پوشش تروریسم از بیمه‌نامه‌های جدید، بیش از یک سال زمان لازم است.

براساس تحلیل‌های مستقل، بیمه تروریسم تنها برای محدوده ۷۵ میلیون دلار تا ۵۰۰ میلیون دلار قابل دسترس است. در حالی که ارزش واقعی دارایی‌ها بیش از این مقدار است و در مواردی ارزش این دارایی‌ها به ۱ میلیارد دلار می‌رسد. مؤسسه رتبه‌بندی مودی^۱ در مارس ۲۰۰۲ می‌گوید:

1. Moody's Rating Agency

در حال حاضر تنها تعدادی از بیمه‌گران پوشش بیمه‌ای تروریسم را ارائه می‌دهند. بیمه‌نامه‌هایی که بدین منظور صادر می‌شوند به‌هیچ‌وجه به میزان بیمه‌نامه‌های قدیمی قبل از ۱۱ سپتامبر، دارایی‌ها را بیمه نمی‌کنند.

برای بسیاری از فعالیت‌های تجاری، پوشش تروریسم آنقدر گران است که متقاضیان آن از این نوع بیمه صرف‌نظر می‌کنند. ریسک‌های تروریسم قیمت بالاتری را برای بیمه آن نسبت به بیمه‌های دیگر به ارمغان می‌آورند (منظور از به‌ارمغان آوردن این است که نسبت به دیگر بیمه‌نامه‌های فاقد پوشش تروریسم، حق بیمه بالاتری به آن اختصاص داده می‌شود). مؤسسه رتبه‌بندی فیچ^۲ می‌گوید که هزینه حق بیمه‌نامه‌های تروریستی چندین برابر بیمه‌های دیگر است. براساس یک بررسی، ۷۲٪ آژانس‌ها و کارگزاران وقتی بیمه تروریسم را به مشتریانشان عرضه کردند، به علت بالا بودن قیمت این نوع بیمه‌ها از خرید آن صرف‌نظر کردند.

هیئت فدرال رزرو^۳ براساس بررسی که از بانک‌های بزرگ نمود، کشف کرد که نزدیک به یک‌سوم (۰/۳) کارگزاران بیمه تقاضایی ضعیف برای بیمه تروریسم داشتند. بیمه‌نامه‌هایی که برای پوشش تروریسم در دسترس است، دوره‌های پوششی بسیار محدودی دارند. بسیاری از بیمه‌نامه‌های تروریسم که سطح حفاظتی بالایی دارند فرانشیزی به میزان ۲۵ میلیون دلار دارند. بیمه‌نامه‌های توقف فعالیت‌های تجاری اغلب پیش از شروع کار خود یک دوره انتظار ۳۰ روزه را وضع می‌کنند. برای پوشش تروریسم نیز این دوره ۳۰ روزه وجود دارد که دوره اضطراب سیاست‌گذاران است، زیرا ممکن است بیمه‌گران در طول این دوره با افزایش تنش‌ها، بیمه‌نامه را فسخ کنند. اگرچه برخی از طبقات فعالیت‌های تجاری، بدون وجود مشکل عمده‌ای قادر خواهند بود بیمه تروریسم را خریداری کنند اما برای بسیاری دیگر از تاجران انتخاب‌هایی که پیش رو دارند بسیار محدود است. گاهی اوقات پوشش تروریسم در قالب بیمه‌نامه‌های استاندارد وجود دارد اما موضوع آن نسبت به موضوعات دیگر اهمیت کمتری دارد. برای فعالیت‌های

2. Fitch Rating Agency

3. Federal Reserve Board

واژه تروریسم به معنی به کار بردن خشونت جهت حصول به اهداف معین است

به طور جدی مقید و محدود می‌شود. شواهد فزاینده‌ای وجود دارد مبنی بر اینکه سختی و هزینه به‌دست آوردن بیمه تروریسم تهدیدی در برابر رشد اقتصادی پایدار است. این تهدید خود را از سه جنبه عمده نشان می‌دهد. اول اینکه فقدان بیمه تروریسم موجب مانع تراشی برای فعالیت برخی پروژه‌های اقتصادی می‌شود. دوم اینکه هزینه بالای بیمه تروریسم برای بنگاه‌ها و پروژه‌ها می‌تواند منجر به تخصیص سوء منابع کمیاب شود که این امر به زیان رشد اقتصادی است. سرانجام آنکه محدودیت پوشش بیمه تروریسم خسارات بسیاری به صاحبان دارایی‌ها می‌زند و عملاً بیمه تروریسم را ناکارآمد می‌کند. چرا که بیمه تروریسم در زمان رخداد، نسبت ناچیزی از ارزش کل دارایی بیمه‌شده است.

۴. تروریسم و بیمه پذیری

اصل اساسی بیمه نهادینه کردن، ایجاد صندوق مشترک یا تقسیم ریسک است. البته بیمه‌شده حق دارد که ریسک‌های فرارو را حذف و یا با پرداخت‌های قطعی به گروه بیمه‌گران واگذار کند. بنابراین بیمه امکان تقسیم ریسک‌ها را فراهم می‌کند و از دید فردی سبب حذف آن می‌شود. تا قبل از حادثه ۱۱ سپتامبر آثار وقوع خسارات احتمالی تروریستی به وسیله صنعت بیمه خصوصی قابل پوشش تصور می‌شد و بر این اساس شرکت‌های خصوصی زیادی این ریسک را پوشش داده بودند. از ۱۱ سپتامبر به بعد وسعت تروریسم جدید، موجی را برای تقاضای پوشش بیمه‌ای ریسک‌های تروریستی برای مقابله با این تهدیدات به وجود آورده است؛ در حالی که در همین زمان صنعت بیمه نیز در حال بررسی‌های بنیادی و اساسی موقعیت ریسک‌های پذیرفته شده است و هدف آن نیز کاهش و محدود کردن پوشش‌های ارائه‌شده برای پرهیز از تحمل خسارات غیرقابل کنترل در آینده است. این سؤال که آیا ریسک‌های تروریستی قابل بیمه شدن هستند یا خیر از تمام جوانب باید مورد بررسی قرار گیرد. معیارهایی که برای اندازه‌گیری قابلیت بیمه‌شدن ریسک‌های تروریستی در اولین مرحله به‌طور کلی باید بررسی شود عبارت‌اند از:

- **قابلیت ارزیابی:** احتمال و شدت خسارات باید قابل برآورد عددی باشد.

تجاری دیگر بیمه تروریسم کاملاً از بیمه‌نامه‌های دیگر مستثنی شده است. در چنین مواردی این فعالیت‌های تجاری باید تمامی ریسک‌های ناشی از تروریسم را بپذیرند و یا آنکه بیمه‌ای جداگانه برای تروریسم خریداری کنند.

برخی دارایی‌ها برای بیمه تروریسم مسئله‌ای غامض‌تر است (منظور پیچیده و مشکل بودن این دارایی‌ها برای محاسبه ارزش مالی و حق بیمه متناسب آن است) مانند دارایی‌هایی که در مرکز شهرهای بزرگ یا مرکز تجاری معروف و سطح بالا قرار دارند و نیز یادبودها از قبیل بناهای تاریخی و اماکن مذهبی. به علاوه فعالیت‌های تجاری بخش‌های ملکی، ساختمان، حمل و نقل، انرژی و تسهیلات عمومی اغلب ریسک بالایی دارند. هر فعالیت تجاری که نزدیک اهداف پرخطر (مانند کاخ سفید و سازمان‌های امنیتی) باشند نیز نسبت به فعالیت‌های دیگر، ریسک بالاتری در زمینه خسارت‌های ناشی از حمله‌های تروریستی دارند.

فعالان تجاری به چند طریق در برابر این مسئله، واکنش نشان داده‌اند. برخی به همان بیمه‌نامه‌ها بدون وجود پوشش تروریسم ادامه داده‌اند. برخی فعالان دیگر مکانیسم‌های بیمه‌ای دیگر را با شرکت‌های بیمه تجربه و یا خود اقدام به ایجاد بیمه‌ای برای خودشان کرده‌اند. گزینه دیگر بیمه «لایه‌ای» است که در آن فعالیت‌های تجاری چندین بیمه‌نامه را از چندین شرکت بیمه خریداری می‌کنند؛ برای مثال یک بنگاه می‌تواند از پنج شرکت بیمه مختلف با توافق قبلی ۱۰۰ میلیون پوشش خریداری کند. اگرچه مقدار حق بیمه این نوع بیمه تعدیل می‌شود اما هنوز مقدار آن کافی نیست.

۳. اهمیت اقتصادی بیمه تروریسم

پوشش داده شدن ریسک‌های گوناگون به وسیله بیمه یک جزء لاینفک برای رشد اقتصادی است. هر فعالیت اقتصادی از خرید یک محصول یا یک خدمت تا قرض دادن سرمایه برای شروع فعالیت اقتصادی مستلزم ریسک است. رشد بخش خصوصی مبتنی بر فعالیت‌های تجاری و محاسبه ریسک‌ها و کنترل آنهاست. بیمه مکانیسمی است که به وسیله آن می‌توان مقداری از ریسک را کاهش داد و با آن فعالیت‌هایی را انجام داد که بدون آن میسر نیست. بدون بیمه، فعالیت اقتصادی

بیمه تروریسم در زمان رخداد، نسبت ناچیزی از ارزش کل دارایی بیمه‌شده است

- **قابلیت تصادفی (احتمالی بودن):** زمانی که حادثه بیمه‌ای رخ می‌دهد باید غیر قابل پیش‌بینی باشد و خود رویداد نیز مستقل از خواست بیمه‌شده باشد.

- **تقابل (دوسویه بودن):** افراد متعددی که در معرض خطر هستند به منظور تشکیل یک جامعه ریسک باید به هم پیوندند تا ریسک متنوع و تسهیم شود.

- **امکان‌سنجی اقتصادی:** بیمه‌های خصوصی باید قادر باشند حق بیمه‌ای را شارژ کنند که متناسب با ریسک باشد.

۵. شرایط بیمه‌پذیری

ریسک‌های تروریستی آشکارا با بسیاری از معیارهای بیمه‌پذیری منطبق نیستند. البته ریسک‌های تروریستی با یک معیار احتمالی به وقوع می‌پیوندند ولی با این حال قابل پیش‌بینی نیستند و به سرعت عمل می‌کنند و بر مورد بیمه تأثیر می‌گذارند که از این لحاظ در طبقه خطرات اخلاقی قرار دارند. همچنین شرایط تعریف‌شده‌ای از حداکثر خسارات ممکن نیز که براساس آن بتوان برای این‌گونه خسارات تأمین مالی کرد موضوعی قابل توجه و مورد تردید است. ظهور تروریسم محاسبه یک حق بیمه منطقی را می‌طلبد؛ درحالی که چنین محاسباتی براساس موقعیت و نوع ریسک متفاوت خواهد بود. در هر حال نمی‌توان برای ریسک‌های تروریستی تأمین مالی مورد نیاز را تدارک دید؛ به‌عنوان مثال در محاسبات اکچوئری مربوط به ریسک‌های تروریستی بیمه‌گران با مشکل تطابق معیارهای قابل‌سنجش احتمالات و شدت خسارات مواجه هستند. باین حال سوابق تاریخی نمی‌توانند در ارزیابی‌ها نادیده گرفته شوند. دیدگاه‌های فنی و علمی در ارزیابی احتمال وقوع حوادث تروریستی شکست خورده‌اند. باین حال در شرایط کلی، پیدایش «هدایت بین‌المللی» برای برآورد ریسک تروریست مشکل است؛ به‌عنوان مثال برای یک بیمه‌گر محاسبه عملکرد شبکه القاعده واقعاً غیرممکن است. فقدان هر نوع محاسبه موثق و معتبر سوابق خسارت و عدم امکان طراحی خسارات آینده سبب شده است شرکت‌های بیمه خصوصی به سختی این ریسک‌ها را پوشش دهند و در حال حاضر پوشش این ریسک‌ها فقط برحسب تئوری و مشاهدات است. علاوه بر این، برای محاسبه

میزان حق بیمه برای بیمه‌های تروریسم معیار مستقل بودن ریسک و اندازه خسارت (حداکثر احتمالات) چندان شفاف و مشخص نیست و ظرفیت‌های اقتصادی صنعت بیمه در شرایط تروریسم جهانی به وضوح نقض شده است. در وقوع عملیات تروریستی یک رشته حوادث ناشی از آنها بر بخش‌های مختلف تجارت (دارایی، اموال، توقف تجاری، زندگی، مسئولیت و ...) تأثیرگذار است و بدون در نظر گرفتن محاسبات منطقی PML حداکثر خسارت ممکن خیلی بالاست. در مجموع نتیجه استفاده از استانداردهای کاملاً فنی در محاسبه حق بیمه مبهم خواهد بود. اگر تروریسم در قالب حالت‌هایی مثل جنگ یا آشوب‌های اجتماعی باشد می‌تواند توسط بیمه بخش خصوصی تحت پوشش قرار گیرد.

۶. شناسایی ریسک‌های تروریستی

جنبش تروریستی اغلب ریشه در انتقاد به توازن موجود قدرت دارد و چنانچه این انتقادها نادیده گرفته شود، مخالفت شکل می‌گیرد. اگر فردی در کسب اثر مطلوب ناکام بماند ممکن است گروه‌های انشعابی افراطی شکل گیرند و به کانون‌های تروریستی تبدیل شوند. (اگرچه این حالت تا امروز استثنا بوده است) این هسته‌های تروریستی قبل از نمایاندن خویش در مقابل دیدگان مردم، با تهدید به خشونت و با ایجاد یک سری حملاتی که معمولاً منجر به ایجاد خسارت‌های مادی می‌گردند فعالیت خود را شروع می‌کنند. در این نقطه است که آن تهدید مشخص برای هر کسی واضح و آشکار است. قبل از این نقطه تنها کسانی که به شدت خودشان را در فعالیت سیاسی این چنینی درگیر کرده بودند و به‌طور مستمر فعالیت‌های آنها را تعقیب می‌کردند، ممکن است از تهدید مطلع شوند. این موضوع منجر به این سؤال می‌شود: آیا حادثه ۱۱ سپتامبر قابل پیش‌بینی بوده است؟ پاسخ هم بلی می‌شود و هم خیر. پاسخ مثبت به دلیل اینکه مواضع آمریکایی‌ها در گذشته توسط تروریست‌ها مورد حمله قرار گرفته بود و نشانه‌های نمادین خاص آمریکایی به‌عنوان اهداف احتمالی نیز شناسایی شده بودند. بنابراین حمله به مرکز تجارت جهانی (WTO) به‌عنوان ریسک نمی‌تواند استثناء شود. پاسخ خیر، زیرا مردم معتقدند که یک

چنین حمله بی‌رحمانه مستقیمی به عموم مردم به سادگی اتفاق نمی‌افتد. این اعتماد شالوده کنش متقابل اجتماعی در بین ملت‌ها و افراد است. بدون این اطمینان متقابل هر غریبه‌ای یک دشمن احتمالی بوده و بنابراین تهدیدی بالقوه محسوب می‌شود. حمله تروریستی، حمله‌ای هدفمند به امنیت عمومی است، درحالی‌که حفظ و حمایت از امنیت عمومی یکی از وظایف کلیدی یک (دولت) جامعه محسوب می‌شود. تروریسم تنها می‌تواند در مکان‌هایی که مردم احساس امنیت می‌کنند به اهدافش دست یابد؛ بنابراین جوامع آزاد بیشتر در معرض حملات تروریستی هستند؛ زیرا یکپارچگی آنها نه به وسیله اعمال زور و فشار بلکه با ارزش‌های اساسی و قوانین ارائه‌دهنده امنیت فراهم می‌گردد.

۷. محدودیت پوشش بیمه تروریسم

شاید زیان‌بارترین تهدید اقتصادی حملات تروریستی جبران خسارت مالی وارده بر اثر حملات تروریستی باشد؛ چرا که بیمه تروریسم بسیار محدود است و با حمله تروریستی خسارت‌های چشمگیری به دارایی‌ها وارد می‌شود. از آنجا که بیمه‌گران با امتناع از ارائه بیمه تروریسم با ارائه بیمه مبلغ ناچیزی از ارزش دارایی را تحت بیمه تروریسم قرار می‌دهند، فعالان تجاری مجبور هستند مقدار بیشتری از ریسک را پذیرا باشند. با وجود سنگینی هزینه‌های اقتصادی مستقیم حملات ۱۱ سپتامبر، این هزینه‌ها از کل پرداخت‌های بیمه‌ای پوشش داده شدند. آثار اقتصادی حوادث ۱۱ سپتامبر با پیش‌گامی بیمه‌گران و بیان اینکه آنها منابع کافی برای پرداخت خسارت را دارند، تا اندازه‌ای تسکین یافت. اما اکنون بیمه‌گران، پوشش‌های بیمه‌ای محدودی را ارائه می‌کنند و این امر نشان می‌دهد که بیمه‌گران در حملات بعدی سهم کمتری از خسارت را می‌پذیرند و به جای آن مصرف‌کنندگان و فعالان اقتصادی باید هزینه حملات بعدی را بپردازند. امروزه بیمه‌گران اتکای سهم بسیار کوچکی از خسارات را می‌پذیرند. اگر اوضاع به این نحو باشد و بیمه‌گران مستقیم موفق شوند بیمه تروریسم را از بیمه‌نامه‌ها مستثنی کنند، خسارات وارده بر فعالیت‌های اقتصادی و کارمندان این فعالیت‌ها، وام‌دهندگان، تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان

بسیار زیاد خواهد بود و بر کار آنها تأثیر می‌گذارد. از آنجایی که این نهادها نمی‌توانند مانند بیمه، ریسک‌های خود را پخش نمایند در این صورت حمله تروریستی بعدی - شبیه آنچه در ۱۱ سپتامبر تجربه شد - می‌تواند آثار اقتصادی سهمگینی بر بازار و در سطح عمومی بگذارد. این آثار به شکل ورشکستگی‌ها، تعلیق‌ها و ناتوانی در پرداخت وام‌ها نمایان می‌شوند. برای نشان دادن این موضوع یک موقعیت فرضی را در نظر بگیرید که در آن حملات تروریستی سهمگینی به وقوع پیوسته و خسارت‌های اقتصادی آن تقریباً ۵۰ میلیارد دلار شده است. حال فرض کنید که بیمه‌گران نیمی (و حتی کمتر) از خسارت را بپردازند. ۲۵ میلیارد دلار خسارت باقی‌مانده بر دوش مشاغل تجاری قرار می‌گیرد. درحالی‌که پس از ۱۱ سپتامبر فعالان اقتصادی توانستند کار خود را از سر بگیرند، چون بیمه آنها کامل بود. تا زمانی که فعالان اقتصادی فاقد منابع کافی برای شروع دوباره کار خود باشند آثار ثانویه اقتصادی این حملات می‌تواند بدتر از خسارت‌های مستقیم آن باشد مگر آنکه دولت با یک ضمانت کلان وارد معرکه شود.

۸. پیامدهای بیمه تروریسم برای بیمه‌گران اتکایی

- **تهدیدهای جدید مطابق استانداردهای وضع‌شده ارزیابی می‌شوند:** یکسان‌انگاری تهدیدها، تعریف دقیق خطرات و پوشش‌ها، میزان سنجی و نرخ‌گذاری دقیق ریسک‌ها و مستثنی کردن یا اعطای پوشش مجزا به ریسک تروریسم باید بر مبنای اصولی ارزیابی و مدیریت ریسک پایه‌ریزی شود.

- حق بیمه‌های متناسب با ریسک اجتناب ناپذیرند:

به‌طور کلی پوشش ریسک تروریسم تنها برای محدوده‌ای از رشته‌های خاص و در برابر پرداخت حق بیمه اضافی (که ریسک انفرادی را منعکس می‌کند) مطرح می‌گردد مگر آنکه یک همبستگی بین برخی از مداخلات دولتی به وجود آمده باشد. به‌طور حتم ریسک‌های برجسته نسبت بالاتری از حق بیمه‌ها را به خود اختصاص می‌دهند. همچنین به دلیل محدودیت در میزان سطح اتکایی و محدودیت‌های

پوششی بیمه مستقیم، ریسک به مشترک بین بیمه‌گذاران و بیمه‌گران مستقیم و اتکایی باید کاملاً متعادل بوده و حوادث در حول آن محدودیت‌ها اداره شود. به هر ترتیب بیمه‌گران اتکایی غیر آن که ریسک را مدنظر قرار می‌دهند باید در برخی از اصول بیمه‌ای وضع شده تجدید نظر کرده و با مجموعه جدیدی از موضوعاتی به شرح ذیل درگیر شوند:

- **شرایط و تعهدات بیمه‌ای:** به‌روز کردن تعریف ریسک، خطرهای پوشش یافته، خطرهای پوشش نیافته، به‌کارگرفتن ریزمحدودیت‌ها و تعیین خطرات شاخص برای تعیین حد و مرزهای پوشش.

- **نرخ‌گذاری و تعهدکردن:** تنظیم روش‌ها و رویه‌های قیمت‌گذاری هماهنگ با نوع ریسک، کشور، ناحیه و پیش‌بینی تجربه خسارت.

- **مدیریت ریسک و سرمایه:** بسط رویه‌های مدیریت ظرفیت که امکان حملات تروریسم، پیچیدگی تحلیل وابستگی‌های بینابین تجاری و تعهد فی‌مابین، سرمایه‌گذاری، اعتبار و ریسک‌های عملیاتی را بررسی می‌کند. گسترش روش‌ها و نتایج انتقال ریسک بدیل!

۹. قوانین بیمه در پوشش بیمه تروریسم

قوانینی در ۲۶ نوامبر ۲۰۰۲ تصویب شد که به موجب آن بیمه‌گران خصوصی و دولت مرکزی، ریسک زیان‌های آتی از تروریسم را به یک دوره سه‌ساله تقسیم کنند. در این قوانین کلیه استثنائات بیمه‌نامه‌ها در ریسک تروریسم لغو گردیده‌اند. بیمه‌گران باید طی ۹۰ روز آینده بیمه‌گذاران تجاری موجود را از وجود محدودیت‌های وضع شده توسط دولت مرکزی و عرضه پوشش بیمه تروریسم مربوطه و هزینه مربوطه به آن پوشش‌ها مطلع سازند. این مقررات قدرت قبول، رد یا مذاکره درباره پوشش بیمه‌ای را برای بیمه‌گذاران محفوظ داشته و از این پس برای بیمه‌های جدید صادر شده اجرایی می‌باشند. قبل از کمک دولت مرکزی هر شرکت بیمه مشارکت‌کننده ملزم خواهد بود مقدار مشخصی از هر خسارت را پردازد

این فرانشیزها بر مبنای درصدی از حق‌بیمه‌های تحصیل شده مستقیم سال تقویمی ۲۰۰۰ است. فرانشیز به این شرح است:

- سال ۲۰۰۲، یک درصد (از تاریخ تصویب مقررات مزبور تا آخر سال)؛

- سال ۲۰۰۳، هفت درصد؛

- سال ۲۰۰۴، ده درصد؛

- سال ۲۰۰۵، پانزده درصد.

برای خسارت‌های بیش از فرانشیز، شرکت‌های بیمه دولت مرکزی ۹۰ درصد هزینه را متقبل می‌شوند؛ در حالی که سهم شرکت ۱۰ درصد مابقی است. اگر دولت مرکزی برای خسارت‌های بیمه‌شده طی مدت سپری‌شده یکسال، پرداختی نماید وزارت خزانه‌داری مابه‌التفاوت بین جمع هزینه‌های صنعت (زیان‌های بیش از میزان فرانشیز به علاوه ۱۰ درصد هزینه‌های صنعت سهم بالای فرانشیز) و مبالغ دلاری ثابت هر سال را به این شرح جبران می‌نماید:

- ۱۰ میلیارد دلار برای سال ۲۰۰۲ و ۲۰۰۳؛

- ۱۲/۵ میلیارد دلار برای سال ۲۰۰۴؛

- ۱۵ میلیارد دلار برای سال ۲۰۰۵.

حتی با حمایت دولت مرکزی سهم صنعت بیمه از این ریسک قابل توجه است. فرض کنید که بنای اصلی برای برنامه‌ای ۱۲۵ میلیارد دلار در بیمه‌های تجاری است

منابع:

۱- آشتیانی، حمیده ۱۳۸۵، بیمه تروریسم، پایان‌نامه کارشناسی مدیریت بیمه، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران جنوب.

(حق بیمه صادره مستقیم) و همانا مبلغ زیان جبران حملات تروریستی آینده ۳۰ میلیارد دلار در بخش اموال تجاری و اشخاص است؛ جمع زیان صنعت حدوداً باید به این شرح باشد:

● ۱۱ میلیارد دلار برای سال ۲۰۰۲ و ۲۰۰۳؛

● ۱۴ میلیارد دلار برای سال ۲۰۰۴؛

● ۲۰ میلیارد دلار برای سال ۲۰۰۵.

جبران خسارت از طریق یک هزینه اضافی میسر می‌گردد که به همه بیمه‌گذاران تحمیل می‌شود. هزینه اضافی نمی‌تواند بیش از ۳٪ حق بیمه پرداخت شده برای یک بیمه‌نامه در یک سال فردی به دست آمده باشد. زیان‌های پوشش یافته به وسیله این طرح مبلغی معادل ۱۰۰ میلیارد دلار خواهد بود. مازاد این مبالغ به وسیله کنگره از طریق تعیین آیین‌نامه‌ای برای تشخیص منابع و خسارت تضمین می‌شود. برآورد کل خسارت بیمه‌ای برای ویرانی ساختمان سازمان تجارت جهانی پنتاگون و پنسیلوانیا ۴۰/۲ میلیارد دلار شد.

۱۰. نتیجه گیری

حملات تروریستی ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱، خسارت‌های بی‌سابقه جانی، مالی و اقتصادی به همراه داشت. کلیه پرداخت‌های بیمه برای خسارت‌های حملات احتمالی، ۴۰ تا ۵۰ میلیارد دلار تخمین زده شده است. برای بسیاری از فعالیت‌های تجاری - به علت نوسانات زیاد آماری و مالی - بسیار مشکل است که پوشش تروریستی مانند سطح پوشش قبل از ۱۱ سپتامبر به دست آورند. شواهد نشان می‌دهد که بیمه تروریسم به یک مشکل پراهمیت در اقتصاد مبدل خواهد شد. هزینه کمیابی بیمه تروریسم ضربه‌های سختی به فعالیت‌های اقتصادی وارد می‌کند. به علاوه کلیه ارزش‌های فعالیت‌های تجاری تحت پوشش بیمه تروریسم قرار نمی‌گیرند. تا زمانی که فعالیت‌های تجاری منابع کافی برای شروع به کار دوباره خود را آنچنان که در ۱۱ سپتامبر رخ داد، نداشته باشند حملات تروریستی بزرگ حتی می‌توانند آثار مخرب‌تری بر اقتصاد بگذارد.